

**ЗАВДАННЯ II ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ІСТОРІЇ.
9 КЛАС. 2023-2024 навчальний рік.**

Термін виконання завдання – 120 хвилин

Загальна кількість балів – 90

ЗАВДАННЯ 1. Виконайте тестові завдання:

1.1. Як називався період Нового часу, який можна умовно поділити на три періоди: «епоха революцій», «епоха капіталу», «епоха імперій»:

- а) Період ранньомодерної доби;
- б) Колоніальне століття;
- в) «Довге» століття;
- г) «Коротке» століття.

1.2. Унаслідок освітніх реформ Марії-Терезії та Йосипа II в Австрійській імперії:

- а) Ліквідовано мережу греко-католицьких семінарій;
- б) Закрито Львівський університет і «Руський інститут»;
- в) Підпорядковано всі навчальні заклади Римсько-католицькій церкві;
- г) Запроваджено систему початкових шкіл із навчанням рідною мовою.

1.3. Укажіть, що створило передумови для описаних в уривку історичного джерела змін в українському національному русі:

«Започатковано видання першої української газети, ...скликано Собор руських учених – усіх прихильників культурного й національного розвитку Галицької України, створено осередки культурно-просвітницького руху українців – «Галицько-руська матиця» і «Народний дім».

- а) «Нова ера»; в) «Велика реформа»;
б) «Весна народів»; г) «Верховинська акція».

1.4. «Священный союз» був укладений між монархами:

- а) Франції, Росії, Пруссії;
б) Росії Англії, Австрії;
в) Росії, Австрії, Пруссії;
г) Швеції, Англії, Франції.

1.5. Про наслідки якої битви Національно-визвольної війни йдеться в уривку:

«...Конецпольський тікав з поля бою, перевдягнувшись селянином, Вишневецький – на звичайному селянському возі, Заславський, втікаючи, втратив булаву, Остророг – шапку та опанчу...»

- а) під Пилявцями;
б) під Охматовим;
в) під Зборовом;
г) під Берестечком.

Критерії оцінювання: за правильну відповідь – 1 бал. Всього – 5 балів.

ЗАВДАННЯ 2. Підберіть до поданих нижче визначень відповідні терміни та поняття:

- а) Унійна церква –
- б) Радикальні французькі революціонери, які перебували при владі у 1793–1794 рр. –
- в) Основна адміністративна одиниця Швейцарської конфедерації –
- г) Напрямок зовнішньої політики держави, який полягає у обмеженні контактів держави з іншими країнами –
- д) Протестна акція американських колоністів 16 грудня 1773 року у відповідь на дії Британського уряду –

- 1. «Бостонське чаювання»;
- 2. греко-католицька;
- 3. кантон;
- 4. політика самоізоляції;
- 5. якобінці.

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 1 бал. Всього – 5 балів

ЗАВДАННЯ 3. Установіть відповідність між твердженнями, що характеризують князів Русі-України, та їхніми іменами:

- 1) Був останнім київським князем, під владою якого перебувала більша частина Русі-України, після його смерті Київська держава остаточно розпалася на окремі незалежні князівства.
- 2) Домігся зміни ставлення духовенства до себе, надавши Печерському монастиреві кошти для будівництва Успенського собору.
- 3) Був високоосвіченою людиною, знав п'ять іноземних мов, одружився з дочкою візантійського імператора Костянтина Мономаха.
- 4) Перший раз був вигнаний з київського столу під час повстання киян, спричиненого поразкою Ярославичів від половців на р. Альта.

а) Ізяслав Ярославович;	г) Володимир Мономах;
б) Святослав Ярославович;	д) Мстислав Володимирович.
в) Всеволод Ярославович;	

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 1 бал. Всього – 4 бали.

ЗАВДАННЯ 4. Поясніть зміст висловів.

- 4.1. «Камінь спотикання»;
- 4.2. «Вівці пожирають людей»;
- 4.3. «Амалтеї ріг».

Критерії оцінювання: за кожну правильну відповідь – 3 бали. Всього – 9 балів.

ЗАВДАННЯ 5. РОБОТА З КАРТОЮ. Уважно розгляньте мапу та дайте відповіді на запитання:

- 5.1. Що зображено чорними стрілками? (2 б.)

5.2. Що зображено білими стрілками? (2 б.)

5.3. Що виділено чорним кордоном? (2 б.)

5.4. Що репрезентують дві позначки у формі полум'я? (2 б.)

5.5. Яку подію якого року зображено схрещеними мечами? (4 б.)

Завдання оцінюється у 12 балів.

ЗАВДАННЯ 6. ХАРАКТЕРИСТИКА ВІЗУАЛЬНОГО ДЖЕРЕЛА.

Картина «Універсальна демократія і соціальна республіка» Фредеріка Соро.

6.1. Вкажіть період створення картини (1 б.)

6.2. Про що свідчить те, що на картині поряд з активними чоловіками зображені жінки? (2 б.)

6.3. Прапори яких країн ви можете ідентифікувати на зображенні? (3 б.)

6.4. Які атрибути влади лежать серед сміття в нижній частині? Що це символізує? (2 б.)

6.5. Хто зображений у верхній частині картини? Що це символізує? (2 б.)

6.6. Які важливі процеси XIX ст. символічно зображено на картині? Чи відбувалися ці процеси однаково в усіх країнах, поміж усіх народів? В яких державах люди зіткнулися з проблемами на цьому шляху? Чому серед процесії людей зображені як бідні, так і багатії? (5 б.)

Завдання оцінюється у 15 балів.

ЗАВДАННЯ 7-8. Кожне завдання оцінюється у 20 б.

Візьміть до уваги, що кожне наступне завдання оцінюватиметься дотримання таких критеріїв:

– відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);

– знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;

– з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів; – логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;

– наявність висновків – від 0 до 3 балів; – виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів; – дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

ЗАВДАННЯ 7. Охарактеризуйте діяльність «Південного товариства».

Завдання оцінюється у 20 балів.

ЗАВДАННЯ 8. Назвіть спільні та відмінні ознаки входження українських земель до складу Російської та Австрійської імперій і становища українських земель у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у I третині XIX ст. Зробіть висновки.

Завдання оцінюється у 20 балів.